

HDV-001-034102

Seat No. _____

M. A. (Geo.) (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Climatology - 02 - C-4051

Faculty Code : 001

Subject Code : 034102

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ / નકશા દોરો.

૧ આબોહવાશાસ્ત્રનો અર્થ, વિકાસ અને વિષયવસ્તુ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ પૃથ્વીનું વાતાવરણ જે પ્રક્રિયાથી ગરમીનું વ્યવસ્થિત સંતુલન જાળવે છે તેની ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ સૂર્યઘાતની વ્યાખ્યા આપી સૂર્યઘાતના વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ તાપમાન એટલે શું ? તાપમાનના વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ વાતાવરણનું દબાણ એટલે શું ? દબાણનું ઉર્ધ્વ વિતરણ અને ક્ષિતિજ સમાંતર વિતરણ જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ ઘનીભવન એટલે શું ? ઘનીભવનનાં વિવિધ સ્વરૂપોની સમજૂતી આપો. ૧૪

૪ વાયુસમુચ્ચયના મુખ્ય પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪ વાતાગ્ર એટલે શું ? વાતાગ્રના પ્રકારો જણાવો. ૧૪

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) મોસમી પવનોની રચના

(૨) ઉષ્ણકટિબંધીય ચક્રવાત

(૩) સ્થાનીય પવનો

(૪) પ્રતિચક્રવાત.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagram/map wherever necessary.

1 Explain meaning, scope and subject matter of climatology. 14

OR

1 Discuss the processes through which the earth atmosphere 14
system maintains heat balance .

2 What is Insolation ? What are the factors affecting the 14
distribution of Insolation.

OR

2 What is Temperature ? What are the factors affecting 14
the distribution of Temperature ?

3 What is atmospheric pressure ? What are the factors 14
affecting the horizontal and vertical distribution of Pressure ?

OR

3 What is condensation ? Give a detail information about 14
different types of condensations.

4 Discuss the major types of air masses. 14

OR

4 What is front ? Give the types of fronts. 14

5 Write short notes : (any **two**) 14

- (1) Mechanism of monsoon
- (2) Tropical cyclone
- (3) Local Winds
- (4) Anticyclone.